

Pirkimas Karo Bonų Yra
Prievole Kiekvieno Lietuvis
Ištikimo Demokratiškai.

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

Skaitykite Gabiansių
Lietavos Rašytojų
Straipsnius "Vilnie"

VOLUME XXV, No. 278

SEŠTADIENIS, LAPKRIČIO (NOV.) 25, 1944

KAINA TRYS CENTAL.

KASDIENA—

Garantuota Alga
Chicago Sun
Slepia Vardus
Tragi-Komedija

Henry Wallace pasisakė už
garantuotą metinę algą visiems
darbininkams. Taip-pat ir vys-
kūpas Scheil. Juodu abu kalbė-
jo CIO konvencijoje, kuri šiandien
pasibaigia Chicagoje. To-
liaus pramantini industrialistai
irgi linksta prie tos nuomonės.
Bet Karo Darbo Tarybos pir-
mininkas su tuo dar nesutinka.
Reikės daug platesnės agitaci-
jos ir daug stipresnio spaudimo.

Gruodžio 4 dieną stebis trys
metai nuo pasirodymo dienraš-
čio Chicago Sun.

Šiuo dienraščiui Chicago ir
apieplinkęs žmonės gali didžio-
tis. Jis demokratinis tikriausia
to žodžio prasme.

McCormickas, lenkų ponai ir
lietuviški reakcijos gizeliai jį
vadina "raudonu dienraščiu."
Mat, "Sun" nuosirdžiai staj už
Jungtinių Tautų vienybę.
Sun jau turi netoli pusės mi-
liono skaitytųjų.

Du metai atgal generolas Ma-
linovskis buvo prie Stalingra-
do. Dabar maršalas Malinov-
skis beveik prie Budapešto vartų.
Nuo Stalingrado iki Budape-
što 1,000 mylių. Du metai atgal
silpnadžiūsi manė, kad Raudono-
jai Armijai kaput. Dabar net
silpnadžiūsi žino, kad Hitleriui
kaput

Smetoninis "atstovas" žadei-
kis praplūpo Grigaičio, Šmū-
ko, Jurgėlo isteriskom zasu-
nom, kad lietuvių tauta "masi-
naliai žudoma," kad ji "tiksliai
naikinama."

Kas jį taip informavo? Po-
nai, kurių negyva sūžinė nu-
tijo juos švedijon.

Tie ponai nebėgo švedijon,
kol Lietuvo buvo hitlerinis re-
žimas. Jie bėgo švedijon, ku-
met iš Rytų atžygiavo Raudono-
ji Armija.

Tas viską pasako.

Beje, kodėl "Draugas," "Nau-
jienos" ir kiti to plauko laikraš-
čiai neįvardina nei vieno iš tų
ponų, kurie pabėgo švedijon?

Ko jie bijo? Juk jie žino jų
vadus. Kunigas Končius prane-
dė, kad iš "Bendro Fondo" jie
pasidėmė tiems ponams tikstan-
čius dolerį.

Jau aštuntas mėnuo kaip Wa-
shington tešiasis byla teisiama,
išdavystę amerikoniškų fašis-
tų. Teismo rekorduose jau su-
rašyta trys milijonai žodžių.
Kas nors pamatiniai blogo su
teismine procedūra, jei per 8
mėnesius nėra nuosprendžio.
Tai visai panašu į tragi-ko-
mediją.

Dabar tai vėl tuli elementai
atidarys kakarinę sraigę su
maršalo Vorosilovo palūosavi-
mi iš pareigų pirminko šalies
apgynimo tarybos.

Kas čia tokio? Bene jis am-
žinai turi būti toj pačioj vie-
toj? Vėliausia, maršalų nu-
skirs kitam darbu.

Berods, maršalas Vorosilovas
pasilieka Komunistų Partijos
Politbiuro, o juk tai viena iš
svarbiausių įstaigų.

"Draugas" mini 35 metus nuo
savo įsikūrimo.

Pirmuoju jo redaktorium bu-
vo kun. A. Kaupas. Jis buvo
vis-tik daug pranašesnis už da-

B-29 BOMBARDAVO TOKYO

FRANCŪZAI STRASBOURGE, O ANGLAI TUREJO PASITRAUKT

Vokiečiai Atsiėmė Hoven'ą. Vosges
Kalnuose Apsupta 100,000 Vokiečių

LONDONAS, Lapkr. 24. —
Francūzų armija, generolo Le-
clere vadovaujama, vakar įsiv-
eržė į Strasbourgą. Bent pusė
miesto jau francūzų kontrolėje.
Mūšiai vyksta pačiame miesto
centre, ypač ties istorine kate-
dra.

Pranešimai, kad francūzai
užėmė tiltą per upę Reina, ne-
pasitvirtina.

Strasbourg yra viena iš di-
džiausių tvirtovių Maginot siste-
moje.

Vosges kalnuose, į vakarus
nuo Reino, apsupta apie šimtas
tikstančių vokiečių. Abejotina,
kad jiems pasisektų prasimušti
per apsupimo liniją.

Šiauriniame Vakarų fronto šo-
ne vokiečiai pasėlusiai atakuoja
ir priverstė britus pasitraukti iš
Hoven, trys mylios į šiaurės rytus
nuo užimto Geilkenkircheno.
Vokiečių kontratakos dalyvau-
ja bent šešios ar septynios divi-
zijos.

Pirmoji ir devintoji jankių
armijos grupiniai su priešu Roer
upės slėnyje. Keliose vietose
persikėlta per upę. Vokiečių
atsparumas žymiai sustiprėjo.
Kraujingiausi mūšiai vyksta

**Apsaudė
Matsuwa Salą**
ALEUTŲ BAZE, Alaska. —
Amerikos karo laivai, vadovau-
jant admirolui John McCrea,
apsaudė vulkaniską salą Matsu-
wa, priklausančią Kurilų saly-
nui.

Tai įvyko 11-12 lapkričio. Ma-
tyta buvo dideli gaisrai ir girdė-
ta eksplozijos.

Anglis Taupymas
WASHINGTONAS. — Karo
Meto Kietėjo Kuro Administraci-
jos, Harold L. Ickes, praneša,
kad jau prasidėjus šildymo lai-
kotarpiui šiaurinėse valstybėse,
kraštas turi prieš akis didulius
žiemos reikalavimus, o tuo tar-
pu bituminėjus anglių atsarga
milijonais tonų mažesnę už per-
eistusius du metus. Del tos
priežasties atsidarė būtinias rei-
kalas visiems vartotojams tau-
pyti anglis.

NEW YORK. — Iš šiaurinės
Afrikos lėktuvu atskrido Claren-
de Gaus, kuris neseniai rezigno-
vo kaippo US ambasadorius
Kinijai.

bartinį redaktorių Šimutį. Ši-
mutis, viso labo, yra haekinis
oratorius, o politiko regulia-
rius klerikalas profrankistiškos
krypties. Jis užsimerkęs karto-
ja vis tas pačias frazes.

Lekcijos pas "Naujiečių" gra-
mofoną jį dar labiau pagadino.

Padekavonės dienų jankiai
gražiai padėjo japonams už
Pearl Harbor.

Padeka išreikšta bombomis,
kuriomis gausiai pavašinta To-
kyo.

L. Pruseika.

ties Julich, kurį artilerija pa-
vertė griuvėsiais.

Gen. Patton trečioji armija
pagerino savo pozicijas ir užė-
mė Vokietijoje Oberluchen. Iki
svarbiausio Saar distrikto mies-
to Saarbrucken jai tik 13 mylių.
Olandijoje, ties tvirtove Venlo,
beveik nieko naujo.

Sniegas ir lietus daug kenkia
karo veiksmams Vakarų fronte.

Quebec Triukšmąja
OTTAWA, Lapkr. 24. — Lgi
šiol Kanados valdžia siūsdavo
užjūrin tuos karis, kurie
sutiko lietušioriai ten vyk-
ti. Dabar Mackenzie King nu-
sprendė griežtis konspireci-
jos priemonių, nes Kanados
armijai užjūrį reikia daugiau
pašarų. Įsakyta draufuoti tar-
nybai užjūrį 16,000 vyrų.

Su tuo nuosprendžiu sutin-
ka beveik visa šalis. Tik keli-
kaly valdoma Quebec pro-
vincija kelia mažieta. Ji gra-
sina nuversiantį King'ą val-
džią.

**Ekspertai Apie To-
kio Bombardavimą**
WASHINGTON, Lapkr. 24. —
Ekspertai išsireiškia, kad Tokyo
ir kitų Japonijos centrų bombar-
davimu japonų karinę gamyba
bus sunkiai pažeista. Pradžioje
sekamų metų galima laukti pa-
sireiškiantį krizę Japonijos gin-
klų gamyboje.

Gen. Arnold pareiškė, kad jo-
kis Japonijos miestas neišvengs
bombardavimo.

**Reikia 15,000
Jurininkų**
WASHINGTONAS. — Karo
Laivinininkystės Administracijos
pranešimu, prekybiniams lai-
vams per lapkritį, gruodį ir sau-
sį reikalinga mažiausiai bent po
5,000 vyrų į mėnesį—jūrininkų
bei karininku.

Karo Laivinininkystės Admini-
stracija kviečia prityrusius jūre-
jus vyrus atsiųsti raštu ar "col-
lect" telegrama šiuo adresu: U.
S. Merchant Marine, Washing-
ton, D. C. arba kreiptis tiesiog į
savo jūrininkystės unitą, J. V.
Samsos Įstaigą ar Karo Laivi-
ninkystės skyrių, bet kuriame
uoste. Įsirašiusiems tuojau bus
duodamas paskyrimas ir kurį
nors laivą, kur pristatčius, bus
teikiama transportacija, įstoji-
mo mokėstis ir parama.

LONDONAS. — Rudolf Hess,
kurį Hitleris atsiuntė Anglijon
pavasarij 1941 m. susitarti su
Anglija dėl bendro fronto prieš So-
vietius, įpudolė pesimizmo ir
nuolat kartoja: "Vokietija su-
muta, galutinai sumuta."

Ailantių invazija Francijon
jį visiskai pritenkė. Per šitasis
dienas jis visai nekalbėdavo.
Jis, beigi, neišsikišdėjo Hitle-
rio. Apie Himmlerį sako, kad
tas Hitlerį išdavęs.

Naujas Kinijos karo ministeris
generolas Chen Cheng. Sako-
ma, jis yra gabus ir progresyvus.
Chen Cheng užima tą atsako-
mingą vietą sunkiose Kinijai
karo sąlygose.

**Darbo Federacijos
Konvencijoj**
NEW ORLEANS, La.—Darbo
Federacijos konvencijon inešta
rezoliucija, reikalaujanti, kad
antisemitizmas ir skleidimas
rasinėms neapykantoms būtų skai-
toma prasizengimu ir kad pra-
sikalbėliai būtų baudžiami ka-
lėjimu.

Rezoliucija įrašė Louis Mar-
ciento, New Jersey Darbo Fe-
deracijos prezidentas.

Konvencijai bus pasiūlyta ke-
lios lygiai panašios rezoliucijos.

Ethel Barrymore Pasveiko
NEW YORK, Lapkr. 24. —
Artistė Ethel Barrymore pas-
veiko ir apleido ligonbutį. Ji
išvyko į Hot Springs, Va.

**ČEKOSLOVAKIJOS FRONTAS
VĖL UŽSILIEPSNOJO**

**Rusai, Sakoma, Sturmuoja Csepel Salą.
Belaisvių Sumta 14,470**

MASKVA, Lapkr. 24.—Ket-
virtoji ukrainų armija, vado-
vaujant generolui Petroviui, at-
naujino karo veiksmus rytinėje
Čekoslovakijos daly. Frontu 25
mylių ilgio žygiuojama link
Kassa (Kosice). Vokiečiai ir
vengrai išvyti iš Csap. Užimta
dar 30 vietovių, jų tarpe Bud-
kovce ir Baeska.

Maršalo Malinovskio antroji
ukrainų armija apgulė bastioną
Miscol.

Mūšiai už Csap buvo labai
sunkūs. Ten sumta nelaisvėn
3,000 vengrų ir vokiečių.

Iš viso laike šio ofensyvo ne-
laisvėn sumta 14,470 priešų.
(Berlyno radijo pranešimu,
raudona armiečiai sturmuoja
Csepel salą, Dunajos upę, į
pietus nuo Budapešto. Maskvos
pranešimuose apie tai nieko ne-
sakoma. Sprendžiant iš Berly-
no pranešimų, mūšiai už Bu-
dapeštą įeina galutinon fazėn.)

Hatvan rajone mūšiai užvirė
atkakliausi. Tan frontai vo-
kiečiai slėndžia daugiau rezervų.
Už 2,000 priešų palmta nelais-
vėn.

**Lenkija Baus
"Savus" Kvislingus**

MASKVA.—Iš Lublino prane-
sima, kad ten pasmerktas 12-ka-
mytų kalėjimam Downer-Demen-
chuk, kuris bendradarbiavo su
okupantais.

Jo nuosavybė konfiskuota.

Teismo laukia visa eilė asme-
nų, įtariamų tėvynės parduavimu.

Tautinio Išlaisvinimo Komite-
tas išleido įvytį eilę įsakymų,
kuriais nustatoma pabaudos už
skleidimą rasinėms neapykantoms
ir šiaip jau žalingus demokrati-
jai veiksmus.

ŠIMTAI TONŲ BOMBŲ PAPILTA ANT JAPONŲ SOSTINĖS

US Karo Nuostoliai

WASHINGTON. — Šiame ka-
re Amerikos armijos ir laivyno
nuostoliai — 528,795 užmuštas,
suzėstais ir patekusiais belais-
vėn. Užmuštų tame skaičiuje
117,453.

Karo sekretorius Stimson prane-
sė, kad armijos vyrų esą už-
mušta 88,245.

Laivyno ir Mariny Korpo vyrų
esą užmušta 29,208.

120,886 armijų vyrų, kurie
buvo sužeisti, sugrįžo karo
frontan.

**Balkanų Ateities
Klausimu**

LONDONAS, Lapkr. 24. —
Laisvosios Jugoslavijos radijas
praneša, kad maršalas Tito pa-
sisakė už glaudžiausią bendra-
darbiavimą visų balkaniskų
valstybių. Tulam bulgarų laik-
raščio korespondentui įsai sa-
gė, kad Jugoslavijos santykiai
su Bulgarija turėtų būti drau-
giškiausi.

Balkanų sandaron turėtų įeiti
šios šalys: Serbija, Kroatija, Sla-
venija, Makedonija, Bosnija ir
Herzegovina.

ROMA. — Jugoslavų armija
paėmė Kotos ir uostą tuo var-
du.

Dešimties dienų mūšyje išmu-
ta 1,500 nacių.

Leyte Saloj Jankiai Užėmė Limon. Sunaikinta Japonų Divizija

WASHINGTON, Lapkr. 24.—Galinga Tvirtovė-Milžinų (B-29)
armada, atskridusi iš Saipan bazės, psykino Japonijos sostinę To-
kyo, išdrėbama ant jos šimtus tonų bombų. Koks skaičius bom-
banėjų dalyvavo atakoje, nepasakyla.

Atakai vadovavo brigadieras generolas Emmett O'Donnell.
Ataka pravesta dienos laiku.

Sakoma, kad ji buvo stipriausia iš visų ligšiolinių atakų. To-
kyo radijas pripažino, kad Tokyo kilo gaisrų ir kad buvo bom-
barduojama tulos industrinės įmonės.

Nuo Saipan bazės iki Tokyo ir atgal yra 3,000 mylių.

Generolas Arnold pareiškė,
kad Japonijos žemynas bus be
atvangos atkuojamas iki pat
išveržimo dienos.

Trumpame oficialiame prane-
šime apie ablavą ant Tokyo sa-
koma, kad Tokyo puolė stambi
bombanėjų eskadra, kuri bombar-
davo industrinius objektus.

(Pirmą kartą Tokyo bombar-
davo balandžio 18 diena, 1942.
Tuomet atakai vadovavo gene-
rolas Doolittle.)

LEYTE, Filipinai, Lapkr. 24.—
Generolas MacArthur praneša,
kad mūšys už Limon pasibaigė
amerikonų pergale. Japonai iš-
trenkti iš Limon bastiono.

Japonų pirmoji divizija fak-
tinaj likviduota. Iš jos tik gro-
blai beliko.

Užėmus Limon, jankiams bus
kiek lengviau pasiekti Ormoc,
bet ateišyje dar bus atkaklių mū-
šių.

Limon užėmė jankių armijos
daliniai, kuriems vadovavo pul-
kininkas John Hettlinger.

Gen. MacArthur išsireiškė, kad
komandieris gen. Yamašita ne-
pajėgs atsiklykti ir Ormoc ba-
zė bus užimta.

**Fašistų Inspiruotos
Riaušės**

OTTAWA. — Quebec mieste
ir tulose kitose vietose Quebec
provincijoje kilo riaušės ir de-
monstracijos prieš karių drauf-
vą užjūrio tarnybai.

Quebec mieste išdužyta lan-
gių anglių dienraščio spaustuvs.
Fašistai ir jų sukurstyti jau-
nuoliai išdavikiškai sūkavo prieš
Mackenzie King valdžią.

**Pristatoma
Pavelintas Paštas**

WASHINGTONAS. — Karo
Departamento pranešimu, pasku-
tiniųjų savaitę metu išleista
apie 400,000 individualių lais-
kų ir didelės kiekis siuntinių, kurie
buvo, saugumo sumetimais, pa-
slėpti ir kurie buvo siųsti vieno-
tel, dabartinio metu dalyvau-
jančių Filipinuose vykstančiose
Amerikos armijos veiksmuose.

Minėtieji laiška, kurių kai
kurie buvo rašyti net liepos mė-
nesį, buvo stulkyti Armijos cen-
zurios Centralinio-Pacifiko ir Ha-
valjų centruose, kad niekas ne-
suzinotų apie Filipinų invazijų
tarpaukio metu.

Armijos paštas informuoja
šeimas Amerikos karių, dabar
dalyvaujančių Filipinų karo
veiksmuose, kad paskutiniųjų
dviųjų savaitę metu išleidus
tokį didelį kiekį, adresantams
yra galimybė gauti po kelis lai-
kus, kurie iš karto po ilgos lai-
kų.

Pašto sulaikymas buvo būti-
nas, Karo Departamento nuomo-
ne, kaip priemonė apsaugoti
gyvybę ir saugumą tūkstančių
Amerikos karių, dalyvaujančių
paskutiniuose platus masto iš-
lipimuose Filipinų salose.

BULETINAS

LONDONAS, Lapkr. 24. —
Francūzų ir jankių armijos da-
liniai, sakoma, persikėlė per
Reing ties Strasbourg.

Strasbourg miestas beveik vi-
sas užimtas.

Aplė jankių ir francūzų persi-
kėlimą per Reing dar nėra offi-
cialių žinių.

SAIPAN, Marianų Salynas. —
Generolas Emmett O'Donnell,
vadovavęs B-29 ekspedicijai
prieš Tokyo, praneša, kad žygis
buvo pasekmingas. Gerai nu-
bausta svarbus militariniai ob-
jektai. Japonams užmokėta
su "geru nuosimėtu."

WASHINGTON. — Generolas
Hershey praneša, kad šiuo la-
ku Dėdės Samo ginkluotės jė-
gose tarnauja 11,859,000 vyrų
ir moterų.

PARYŽIUS, Lapkr. 24.—Ge-
nerolo de Gaulle valdžia tuoj
kreipsis į tris vyraujančias val-
stybes, kad Francūzėjai visame
kame būtų suteiktos lygios tel-
sės su jomis.

BELGRAD.—Jugoslavijos cen-
zūra nepraleisiantis užsienin ži-
nių, kurios bus nepalankios
Tautinio Išlaisvinimo Komite-
tui.

"VILNIS" (THE SURGE)

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY Published daily except Sunday and on every Thursday together with the regular editor...

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Artyrų Pergalės

Strasburgo išlaisvinimas yra labai svarbus laimėjimas. Tai rodo, kad Hitlerio vakarų siena nėra taip tvirta, kaip naciai bando įkalbėti.

Svarbu ir tas, kad Strasburgą užėmė francūzų armija. Francūzai jau ne pirmą sykį gerai pasižymi. Siuo tarpu, kada Francūzija priimama kaip viena didžiųjų karo dalyvių Europoj, jos armija dar geriau pasirodė.

Kiek pirmiausias Amerikos armija užėmė labai svarbų tvirtovių miestą Metz. Be Metz ir Strasburgo vokiečiams bus sunkiau laikytis šioj srity.

Tuogi tarpu Sovietai išlaisvino kelius svarbius Cekoslovakijos ir Vengrijos centrus ir ten duota naciams smūgis.

Artina pergale ir Amerikos aviacijos smarki ataka ant Tokyo, Japonijos sostinės.

Visais frontais Aliantai nevien atakas daro, bet laimi svarbias pozicijas. Dėlei to jau dabar nelieka abejonių, klausimas yra tik laiko.

Tatai turėtų paakstinti pirmą karo bondsy. Dabar eina vajuš šeštos valstybinės paskolos. Mūsų valdžia nori sukelti 14 milijonų dolerių karo reikalmas.

Tai didelė suma, bet mūsų šalis irgi didelė ir turtinga. Ši paskola reikalinga pagreitinti mūsų pergalės. Subrukime, sukelkime tą sumą ir padėkime prezidentui Rooseveltui vykdyti karo programą be mažiausių trukdymų.

Pergalė jau netoli, bet pagreitinti ją turime subrusti.

Kas tik galite, pirkite ekstra karo bondsy.

Žodžiai ir Darbai

Louis Marcante, New Jersey Darbo Federacijos' prezidentas, siūlo Amerikos Darbo Federacijos konvencijai, kuri dabar eina New Orleans mieste, rezoliuciją prieš rasinę ir tautinę diskriminaciją.

Rezoliucija reikalauja praveisti įstatymą, kuris draustų kurstyti anti-semitizmo ir abelnai tautinės bei rasinės diskriminacijos.

Ta rezoliucija įteikta komisijai.

Tai yra geras žingsnis. Čionai Federacijos vadovybė turės progos pasirodyti ar ji tik žodžiais stoja už lygybę, prieš rasinę ir tautinę diskriminaciją, ar ir darbas.

Priėmimas šios rezoliucijos patvirtintų, kad ji ir darbas nevien žodžiais už tai stoja.

Priėmimas šios rezoliucijos taipgi daug prisidėtų prie tokio įstatymo pravedimo. CIO jau senai už tai stoja ir savo praktikoje, kad stoja nevien žodžiais.

Jei ir Darbo Federacija tai imty praktikoje ir reikalauoti įstatymo pravedimo, būtų lengviau tokis įstatymas išreikalauti. Prie didelio spaudimo daugelis kongresmanų ir nenorėdami balsuoti už tai, nes bijotų rinkimus pralaimėti priešingai elgdami.

Šiuose rinkimuose geriausiai įrodyta reikalingumas tokio įstatymo. Nevien demagogai, nevien fašistiniai elementai kurstė rasinę ir tautinę pagiežą, bet ir pats republikonų prezidentinis kandidatas nuo jų neatsijiko. Pats svarbiausias jo kalbos punktas ir buvo kurstymas neapykantos.

Federacijos konvencija turėtų tas rezoliucijas priimti. Kitaip ji pasirodys tik žodžiais stojanti už lygybę.

Dėlei Lenkijos

Londonė skelbiama, jog ir Jungtinės Valstijos jau sutinka priskirti Lenkijai dalį Prūsijos, kuri seniau buvo Lenkijos. Tas sutikimas taipgi yra sutikimu su Lenkijos rytinių rubežių nustatymu pagal Curzono liniją.

Matomai mūsų valdžia nesiskirs nuo Britanijos ir Sovietų Sąjungos nusistatymo Lenkijos klausimu. Laikytis skirtingos nuomonės nėra nei reikalo nei išro-kavimų.

Rytuose iš Lenkijos nepaimama kas Lenkijai priklauso. Atskiriama tik dalys Ukrainos, Baltarusijos ir Lietuvos. Tos dalys Lenkijai nepriklausė. Jos buvo spēka jai prijungtos. Dabar jos išlaisvinamos.

Iš kitos pusės, ta dalis Prūsijos kada tai Lenkijai priklausė. Prūsija taipgi reikia perorganizuoti, kad ji nebūtų daugiau šaltiniu jėgų Vokietijos militaristams.

Tuo patim ir Lenkija pasiliks nemaža ir pusėtinai galinga.

Šis paktavimas gali taikai gerai pasitarnauti. Tokio supratimo matomai prieinama visų trijų didžiųjų valstybių viršūnėse.

Lenkų ponija, žinoma, nori pasilaikyti Ukrainos ir Baltarusijos dalis, kaip ir Vilniaus sritį. Daugelis jų ten žemių prisipirkę ir prisigrobę. Jiems norėtųsi tas sritis atgauti, bet daugelio žemvaldių norai nebus patenkinti. Kaip tik priešingai—daugelis jų neteks ir to ką turėjo.

Naujas pasaulis turės būti geresnis. Jauni vyrų, kurie lieja kraują frontuose, norės matyti geresnį pasaulį.

Pavergtų tautų žmonės, kurie taip, sunkiai kovoja prieš nacius pavergėjus, nenorės po karo leisti savims ponams ant sprando liaudžiai užkopti. Tatai jau ir dabar matosi daugelyje reiškiniių.

Trys Didžiosios Susitarė

Jungtinės Valstijos, Sovietų Sąjunga ir Britanija padarė sutartį, taipgi sudarė mašineriją militarinei Vokietijos kontrolei po karui, viskas bus sutarkyta ir leista Vokietijai savo valdžią išsirinkti.

Sutartis esanti labai didelės svarbos. Nusitarta, kad viskas turi būti vienbalsiai. Jei viena kuri jų priešintys kitų dviejų politikai, taktikai ir metodoms, tatau nebus galima vykdyti. Turi visos trys sutikti.

Sutartį pasirašė visų valstybių atstovai. Aparatas Vokietijos valdymui, tam tikrą laiką, bus sudaryta iš generolų ir civiliių. Kontrolė bus, žinoma, militarinė ir generolai turės vyriausią ranką, bet ir jie turės visi sutikti bile žygiui.

Vokietija rodos bus išdalinta į tris sritis, kurias užims trijų šalių armijos, bet prie to bus sudaryta visų bendra kontrolės taryba.

Šis susitarimas yra labai svarbus. Tatai parodo, kad kaip kare taip taikoje Amerika, SSSR ir Britanija kooperuos.

Naciams neliko jokios progos nesutikimus tarp šių valstybių sukelti ir tuo būdu gauti lengvesnę taiką. Besąlyginis pasidavimas, jau iš visako matosi, yra naciams neišvengiamas.

Atrodo, kad nebus nesutikimo ir tuo klausimu, kad Vokietija turi prisidėti prie atstatymo nugriautų SSSR dalių. Pirmiausia tam buvo kaip ir priešingų nuomonių, dabar tatau vienodėja.

Mažosios šalys taipgi reikalauja retrubucijų iš nacių už sugriautas teritorijas.

Išrodo, jog vieton visą svietą valdyti naciai turės labai daug prakaituoti po karui, kad bent dalį nuostolių atlyginti. Kai kurie naciai, žinoma, bus baudžiami kaip kriminalistai.

DABAR EINA VAJUS šeštos valstybinės paskolos. Kas tik galite pirkite karo bondsy, padėkite sukelti 14 milijonų dolerių karo reikalmas. Juo didesnes pastangas dėsite, tuo greičiau karą laimėsime.

HITLERINĖ OKUPACIJA VILNIUJE

Lietuvos gyventojai vokiečių okupacijos metu miestuose pagal maisto koteles gaudavo per dieną 200 gramų duonos. Tai beveik ir viskas, jei nekaitysitum druskos 400 gramų mėnesiui, kavos surugatų 60 gr. mėnesiui. Žinoma, kortelėse būdavo įrašinėjama mėsa (250 gr. savaitėi), riebalai 60 gr. savaitėi. Deja, jau beveik daugiau kaip metai šių produktų niekas visiškai negaudavo. Tiesa, vienu tarpu buvo sumanyta duoti arklie-na dviguba norma, bet ir tai liko pažada.

Vokiečiai mieste turėjo "Maisto" ir "Pienocentro" krautuvės. Ant durų stambiomis raidėmis buvo parašyta "Nur für Reichsdeutsche". Labai dažnai centre Gėdimino k. vokiečių "Maisto" krautuvės vitrinov buvo apsieji pridėliota įvairių desrų, kumpių, žąsų, lašinių. Bet vietinis gyventojas iš ten nė gramo negalėjo pirkti.

"I "Vuma" (pavadinta "Deutsche Kaufhaus") ne reicho įkelti net kojos negalėjo įkelti. Vumo languose būdavo išstatomos pulkios medžiagos, prabangi-nės prekės.

"Nur für Reichsdeutsche" buvo užrašyta taip pat ir vokiečiams skirtose kirpyklose. Jie taip pat turėdavo atskirus vagonus geležinkelias važinėti. Dažnai pasitaikydavo, kad civiliaams skirtuose vagonuose žmonės trokšdavo kaip silkės stati-nėje, tuo tarpu vokiečiams skirtuose vagonuose važuo-davo 2-3 repatriantai. Jei,

kas pabandydavo, brutaliai išstumdavo, net traukiniui einant.

"Spekuliacija"—vienintelis dalykas, kuris hitlerininkų okupacijos metu pasiekė tobuliausio klestėjimo. Stambiausia spekuliaciją varė patsai gebietiskomis-riatas ir gestapas. Čia eida-vo vagoniniai kiekiai. Jei vokiečiams kildavo pavojus, kad jų spekuliacija bus su-sekta, tada jie ramiausiai iš-duodavo jų bendrininkus ci-vilius: pro vienus vartus su spekuliacinėmis prekėmis išleisdavo, o pro kitus suim-davo.

Dažnai tekdavo matyti prie miesto halės arba šiaip-jam kitoje vietoje, kaip vokiečių kareiviai pardavinė-davo aukštomis spekuliaci-nėmis kainomis sachariną (iki 15 markių už 100 štu-čių), degtukus (po markę už dėžutę), muilą, tabaką, ciga-retes.

Visų okupacijos metų bū-davo skelbiamos oficialios kainos maistui, daržovėms, pienui ir kt. Bet tai buvo tik popieruje. Sakysim, oficiali pieno litras—12 fenigų, o daugamas vilniečių pieną pirkdavo iš bobelių tarpu-vartėse po 5-6 markes ir net 10 markių už litrą. Policijai buvo įsakyta gaudyti speku-liuojančias bobeles ir varty-ti juovuodą. Bet dažnai pats policininkai iš bobelių pre-kes atimdavo, ir tuo viskas pasibaigdavo. Pasitaikyd-vo ir tokių įvykių, kad prie-miesčiuose ant kelių pasitri-škė einančias su uogomis, davo 2-3 repatriantai. Jei,

kas pabandydavo, brutaliai išstumdavo, net traukiniui einant.

Dažnai tekdavo matyti prie miesto halės arba šiaip-jam kitoje vietoje, kaip vokiečių kareiviai pardavinė-davo aukštomis spekuliaci-nėmis kainomis sachariną (iki 15 markių už 100 štu-čių), degtukus (po markę už dėžutę), muilą, tabaką, ciga-retes.

Visų okupacijos metų bū-davo skelbiamos oficialios kainos maistui, daržovėms, pienui ir kt. Bet tai buvo tik popieruje. Sakysim, oficiali pieno litras—12 fenigų, o daugamas vilniečių pieną pirkdavo iš bobelių tarpu-vartėse po 5-6 markes ir net 10 markių už litrą. Policijai buvo įsakyta gaudyti speku-liuojančias bobeles ir varty-ti juovuodą. Bet dažnai pats policininkai iš bobelių pre-kes atimdavo, ir tuo viskas pasibaigdavo. Pasitaikyd-vo ir tokių įvykių, kad prie-miesčiuose ant kelių pasitri-škė einančias su uogomis, davo 2-3 repatriantai. Jei,

kas pabandydavo, brutaliai išstumdavo, net traukiniui einant.

Dažnai tekdavo matyti prie miesto halės arba šiaip-jam kitoje vietoje, kaip vokiečių kareiviai pardavinė-davo aukštomis spekuliaci-nėmis kainomis sachariną (iki 15 markių už 100 štu-čių), degtukus (po markę už dėžutę), muilą, tabaką, ciga-retes.

Visų okupacijos metų bū-davo skelbiamos oficialios kainos maistui, daržovėms, pienui ir kt. Bet tai buvo tik popieruje. Sakysim, oficiali pieno litras—12 fenigų, o daugamas vilniečių pieną pirkdavo iš bobelių tarpu-vartėse po 5-6 markes ir net 10 markių už litrą. Policijai buvo įsakyta gaudyti speku-liuojančias bobeles ir varty-ti juovuodą. Bet dažnai pats policininkai iš bobelių pre-kes atimdavo, ir tuo viskas pasibaigdavo. Pasitaikyd-vo ir tokių įvykių, kad prie-miesčiuose ant kelių pasitri-škė einančias su uogomis, davo 2-3 repatriantai. Jei,

kas pabandydavo, brutaliai išstumdavo, net traukiniui einant.

Dažnai tekdavo matyti prie miesto halės arba šiaip-jam kitoje vietoje, kaip vokiečių kareiviai pardavinė-davo aukštomis spekuliaci-nėmis kainomis sachariną (iki 15 markių už 100 štu-čių), degtukus (po markę už dėžutę), muilą, tabaką, ciga-retes.

Visų okupacijos metų bū-davo skelbiamos oficialios kainos maistui, daržovėms, pienui ir kt. Bet tai buvo tik popieruje. Sakysim, oficiali pieno litras—12 fenigų, o daugamas vilniečių pieną pirkdavo iš bobelių tarpu-vartėse po 5-6 markes ir net 10 markių už litrą. Policijai buvo įsakyta gaudyti speku-liuojančias bobeles ir varty-ti juovuodą. Bet dažnai pats policininkai iš bobelių pre-kes atimdavo, ir tuo viskas pasibaigdavo. Pasitaikyd-vo ir tokių įvykių, kad prie-miesčiuose ant kelių pasitri-škė einančias su uogomis, davo 2-3 repatriantai. Jei,

Į VISUS SENUS VILNIEČIUS

GERBIAMIEJI:

Žinome, kad jūs gėritės mūsų ir mūsų talkininkų armijų laimėjimais, laukiate ir tikėtis greitos karo pabaigos.

Žinome, kad jūs piktinatės lietuvių fašistų ir kitų tokių pronaicę propaganda prieš Sovietų Sąjungą ir kenkimu karo pastangom ir vienybę Jungtinių Tautų.

Mes taipgi žinome, jog jūs tvirtai norite, kad ta propaganda juo mažiau lietuvių namus pasiektų.

Visa tai yra gerai, labai gerai. Bet vien geru noru neužtenka. Reikia tam ir darbo—tokia darbu, kuris labiausia efektyvus tam tikslui.

Kokis tas darbas? Prie jo visi galime prisidėti. Jāme visi galime dalyvauti—vienas daugiau, kitas mažiau.

Priešo propagandą reikia mušti gerom informacijom, teisingom žiniom, sava propaganda. O geriausia tai daryti skeldimu savo spaudos, Vilnius užrašinėjimu.

Dabar eina Vilnius vajuš. Jāme dalyvauja arti 70 žmonių. Kiti apie tiek jiems padeda. Jie atliko didelį darbą. Jau gauta virš 200 naujų skaitytų. Iki vajuš pabaigos bus daugiau to skaičiaus.

Bet gerų vilniečių, senų vilniečių, kurie skaito dienraštį senai ir myli, gerbia jį, juk yra labai daug.

Jei tie keliošika dešimčių atliko tokį didelį darbą, įsivaizduokite kiek atliktumėte visi dalyvaudami vajuje?

O visi, su maža išimtimi, galite dalyvauti. Jūs daugiau paskleisime Vilni, tuo mažiau liks progos priešui skelsti bėdningą propagandą. Vilnius užrašinėjimu, taigi, mes mušame priešą propaganda, kovojame jį patį. Ir prie to visi gali prisidėti.

Atminkite, jokis piktnatys, rūstybė

NA, SAKYK, KAIP ANYKŠCIAI!

Negalima sakyti, kad Anykščiai būtų tiek pat laimingi, kiek jie gražūs ir garšus. Per 1914-18 metų karą jie skaudžiai nukentėjo: išdėgė beveik pusę miestelio, apgriauta liko bažnyčia, sugedinti buvo abudu per Šventąją tiltai. 1941 metais, kada traukėsi Raudonoji Armija, miestas išliko sveikas, net langų stiklai neišbyrėjo. Bet tokia Anykščiai laime neligai tok džiaugš. Okupantams išdužius beveik pusę miestelio gyventojai, namai liko tušti. Juos apniko grobti ir grau-ti. Už pusekono kyšio vokiečiams miestelio šeimininkams ūkininkas galėjo nusigrauti mūrinį namą ir plytas parsivežti namo. Taip ir nyko namas po namo, gatvė po gatvė.

Dabar, bėgdami iš Anykščių, vokiečiai, pirmiausia usprogdino abudu geležinius šventosios tilytas, kurias kiekvienas alykštėnas mėgdavo pasididžiuoti. Susprogdino kooperatyvų priklausiusius javų sandėlius. Karazijos vynu fabrikas liko sveikas su keliais šimtais tūkstanečių litrų vintu.

Raudonoji Armija išvadavo Anykščius po trumpo susišaudymo. Bet užtat kitą dieną, per naktį sutraukė daugiau jėgų nuo Kovarsko ir Kurklių, vokiečiai puolė

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

V. Žibintas. ("Tarybų Lietuva")

iš jų ne tik atimdavo, bet, sakysim, pieną išpildavo žemėn. Hitlerinės okupacijos faktų yra tūkstanečių tūkstanečiai.

miestė, remiami kokios 15 tankų. Atakūs mūšiai vyko nuo pat ankstyvo ryto iki vėlaus vakaro, kada po "Katiušos" pasirodymo vokiečiai iš miestelio pasitraukė palikę sudaužytuosius savo tankus ir užmuštuosius. Per šitas kautynes sugėdė daug namų.

Bet dar būtų buvę pusė bėdos. Praslinkus keletui dienų, kada Raudonoji Armija jau buvo prie Panevėžio, atskrido 8 vokiečių lėktuvai, miestelį bombardavo ir padėgė. Išdėgė visas miestelio centras, sveikų namų liko tik šalininėse gatvėse. Sūdėgė malūnas, lentpiuvė, elektrinė, A. Zukauskio-Vienuolio vaistinė. Beje, pats rašytojas Vienuoilis išliko sveikas ir gyvas, jo globojamoji A. Baranauko klėtėlė taip pat tebėra, tik kiek nuo plėšikautų nuplentėjusi. Vienuoilis tuo tarpu gyvena Anykščiuose, bet, greičiausia, gyvenimui sunormalėjus atsikelis į Vilnių.

Atkirstas vokiečių dalinys slankiojo Anykščių apylinkėse dar keturias dienas. Jo kelį žymėjo gaisrai. Padeginėjo padegamomis kulkomis ir stačiai degtukais. Buvo daug atsitikimų, kad hitlerininkai traukdami išbėgdavo į gyvenamąją, išbėgdavo iš lovos čiužinio šiaudus ir padėgdavo. Nuo gaisrų skaudžiai nukentėjo Puntuko apylinkė, Šeimininkų, Užuožerių ir kiti kaimai. Rašytojas Jono Bilūno tėviškė išliko sveika. Rašytojas A. Bilūnas su žmona šiuo metu taip pat dar tebėra netoli Anykščių, savo tėviškėje. Vokiečių okupacijos metu jis gyveno Panevėžyje. Jis taip pat norėtų patekti arčiau literatrinio centro.

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

J. Jurginis. ("Tarybų Lietuva")

Nejauku darosi tiek anykštėnui, tiek kiekvienam lietuviui žiūrint į Anykščius griuvėjus. Čia buvo tiek žmonių darbo ir vilčių sudėta. Dabar pelenai, nuodėguliai. Bet nieko, tikrėms, kad tiek Anykščiai, tiek kiti sugriauti mūsų respublikos miestai bus atstatyti mūsų pačių rankomis. Juk dirbti mes galim, norim ir mokam.

Dienraščio Skaitytos. Kas mėnuo turėsi šio slankiojo Anglijos keltininko link priepačius išvakarė D-Dienos praeita birželio mėnesį, je su savim nešėsi kiekvienas gėna ginklą, amuniciją ir maisto, kad užtektų 24 valandom. Paskui kiekvienam pūktu vadovom. Konvencijom priėmimam dviem savaitėm. Prie apšvi- tėjimam atidaryti invazija Europom, sekė kiti milininkai, studentai, karininkai, reikėmė. Lys ir kolia beduone reikėjo versit, daugias kamuoili, dau-gias kitokiu ginklu ir amunicijom, kad pasiekimangi pietini pradėta invazija. Kas liecia militarini planavima, viskas buvo paruošta iki antro. Nuo didžiausio arterijos pabūdo iki kraujo plazmos, mūsų kariem nepriešio nieko laukti, Jie turėjo ne tik gėna ginklą, bet pačių geriausiu. Jūs pagaminote ir užmokėte virš milijonų skirtingų dalykių, kurie vartojami reikiamam naciui. Bet nepasitinkam milijonių pastangom. Jūsų darbo tik dalis tenkėta. Prieš dar nepribėgėme. Japonijoj dar jis telaukia užmušti Jūsų draugias pažįstamus ir artimus. Jūsų investicija eiklia Jūsų imtinė Juk Šeštosios Valstybinės Paskolos vajuš padės Japonus tokioj pakuoj, kokioj pirmosios penktos paskolos padėto naciui. —"Vilnius" Redakcija.

Mokslo Dalykai ir Margumynai

Filipinų Salynas

Trumpa Istorinė Apžvalga
Filipinus atrado Magelanas savo kelionėje aplink pasaulį. Tai buvo 1521 metuose. Garsusis ispanų navigatorius ten ir žuvo. Jis buvo užmuštas Cebu saloj.

Per 45 metus ispanai mėgino užkariauti Filipinus. Jie buvo suorganizavę visą eilę ekspedicijų, bet be pasekmių. Tik tai 1565 metais, kada Cebu salon atvyko ispanas Legaspi, prasidėjo Filipinų užkariavimas. Vietos gyventojai, ypatingai karin-giejie Moros, mušėsi su ispanais per daugelį-daugelį metų. Moros tauta faktinai niekad nebuvo užkariauta.

1570 metais ispanams pavyko užimti didžiausią Filipinų miestą Manila (Maynila), saloj Luzon. 1574 metais ant Manilos padarė ablavą kinų piratas Limahong. Ispanams reikėjo padėti didelių pastangų, kad jį nugalėtų.

Nuo 1581 metų ispanai pradėjo versti filipiniečius krikščionybėn. Manilan atvyko pirmasis vyskupas. Apstatavimas užsitęse ilgai kaip šimta metų. Vistik toli gražu ne visi filipiniečiai apkrikštyta. Moros tauta, dar prieš ispanams atvykiant, buvo mahometonai. Ji ir pasilikė prie mahometonų religijos.

Iš Ispanijos pradėjo plaukti kolonistai. Jie sukūrė nemaža savo kolonijų pajūriuose, bet salų gilumom nesikėlė, nes bijojė vietos gyventojų.

Nuo 1570 metų iki 1762 metų ispanai tiek įsitvirtino Filipinuose, kad Anglija, kuri 1762 metais kariavo su Ispanija, nepajėgė juos iš ten pašalinti. Anglai net buvo užėmę Manilą, bet vėliau grąžino ją ispanams.

Ispanija valdė Filipinus iki 1898 metų. Tais metais kilo karas tarpe Amerikos Jungtinių Valstijų ir Ispanijos. Admirolas Dewey su-naikino Ispanijos laivyną Cavite uoste, o rugpjūčio 13 d., 1898 metais užėmė Manilą.

Tų pačių metų gruodžio 10 dieną Ispanija pasirašė taikos sutartį su US. Ispanija atsisakė nuo Filipinų už ką gavo 20 milijonų dolerių. Prieš naujosios valdomos prasidėjo sukilimas, bet jis nebuvo platus. 1901 metais buvo suimtas sukilėlių vadas Aguinaldo. Sporadiški maži sukilimai tęsėsi ir po to.

Gyventi po Amerikos valdžia filipinams buvo daug lengviau negu po ispanų monarchija. Visoms trisdešimt aštuonioms provincijoms buvo suteikta savvaldybė. Žmonės turėjo daugiau progų apsišviesti. Ekonominė būklė taip pat pagerėjo. Bet kolonializmas reži-mas nepatenkino filipinie-

čius. Jie vis labiau reikala-vo nepriklausomybės.

1934 metais Jungtinių Valstijų Kongresas priėmė Tydings-McDuffie Aktą, kuriame juodai ant balto parašyta, kad 1946 metais Filipinai gaus nepriklausomybę.

Nuo to laiko santykiai su Filipinų visuomene pasidarė draugiški.

Kaip tik pasibaigs karas su Japonija, Filipinai užgyvens visiškai laisvu gyvenimu.

Filipinų salos kupinos gamtinių turty, mineralų. Prieš karą ten pradėjo bujoti gumos, cukraus, ryžių plantacijos.

Filipinai išgarsėjo savo kanapėmis, savo tropiškais vaisiais, ypač "painape" ir "koknutais." Žvejyba filipinams labai daug duoda.

Mindanao saloj yra gausinų aukso ir geležinės rūdos vietovių. Taip-pat ir chromo.

Tą metų prieš karą japonai buvo pirke geležinės rūdos daugiau negu milijonų tonų. Jie gabeno rūdą savo plieno įmonėms Yavata.

Apie Filipinų auksą sužino-ta 1935 metais. Į auksą vietas žmonės pradėjo bėgti kaip savo laiku bėgo į Alas-ką.

Prieš karą japonai dėjo didžiausią pastangų, kad paūžtų į savo nagus svarbiausias gyslas ekonominio gyvenimo. Tūkstančiai ir tūkstančiai japonų pludo į Filipinus. Jie steigė kanapių ir ryžių farmas, grobė į savo rankas žvejybos tinklą, steigė dirbtuves ir siekėsi paimti savo kontrolėn auksą imones. Jie siuntė į Filipinus savo mokytojus, kurie buvo japonų valdžios šnipai.

Tokiai miestas kaip Davao (100,000 gyventojų) faktinai buvo japonų ekonominėje kontrolėje. 90% parduodamų tavorų buvo japonų tavorai.

Buvo padaryta didžiausia klaida, leidžiant japonams taip įsivalyti.

Po karo, žinoma, bus kitaip. Filipinų gaspardoriais bus patys filipiniečiai.

Giria Negrus Kariu
LEYTE, Filipinai.—Tūkstančiai negrų karių atlieka sunkiausią ir pavojingiausią darbą, priešiant armijai maistą ir ginklus, nors aktualiuose mūšiuose jie ir nedalyvauja.

Būnant prie transporto, dirbti reikia 12 valandų. Priešai visuomet kreipia domės į išloduojamus laivus. Daug negrų karių užmušta.

Prezidentas Rooseveltas ceremonaliai sudeda gėlių vainiką prie Nežinomo Kareivio kapo, Arlington Nacionalės kapinės, netoli Washingtono. Tai įvyko minint sukaktuves pirmojo pasaulinio karo mūšių pailaubos lapkričio 11-tą dieną.

Naujas Oro Siaubas Londonui

Pastaromis dienomis spaudoj plačiai patiekta žinių apie nacių naują oro sviedinį V-2 ir apie anglių kovą prieš pirmosios rūšies raketą V-1.

Apie porą savaitių tam atgal nacių aukštoji komanda paskelbė, kad jau veikmėnuo laiko kaip vokiečiai bombarduoja Londoną naujomis raketinėmis bombomis V-2.

Premieras Churchill, kalbėdamas House of Commons (žemesniajam parlamento butui), patvirtino, kad tos naujos raketos krinta ant įvairių Anglijos dalių, ir kad jokio oficialaus pranešimo apie tai valdžia nepateikė dėl to, kad naciai negautų jiems labai reikiamą informaciją apie tai, ant kokių punktų tos bombos nukrinta, nes taitai jėm planų patvarkyti taikliau jas nustatyti link taikinamų miestų.

Raketos V-2 yra greičiausiai skrendantys ir aukščiausiai išskylantys oro pabūklai, ir šie du faktoriai padaro jas tokiomis, kuriom pastot kelia nėra priemonių — bent kol kas jos neįmanomos.

Šių raketų išvystymu naciai siekėsi apveikt tas anglijos priemes, kuriomis jie pasekmingai kovojo prieš raketą V-1.

Kaip Kovota Prieš Raketą V-1

Vokiečiam pradėjus bombarduoti Londoną pirmosiomis raketomis V-1, Anglijos valdžia buvo nustąžios, kad jos skrenda apie 6,000 pėdų aukščiu, ir buvo pagamintas planas užtvėrti juo kelia į Londoną tokio aukščio plieninių lynų rezginii, iškelto ir palaikomo balinūtais. Bet tuoj patirta, kad tos raketos skrenda tik 1,000 iki 2,000 pėdų aukščiu ir nuo 350 iki 400 mylių per valandą greičiu. Teisingas nustatymas raketų skridimo aukščio anglam sutaupe daug vielų.

Pajūriais specialiai įrengta tūkstanciai sunkių priešlėktuvinių kanuolių.

prie Londono ir kanuolių re-tėžis pajūriais buvo įrengta, veik visa kova prieš raketą teko lėktuvam—virš žemyno ir jūros. Bet lėktuvų kova prieš raketą yra labai sunki vyriausiai dėl to, kad ne visi jie gali skristi 350 iki 400 mylių per valandą greičiu; tik pati greičiausiai jų rūšis gali su jomis lenktyniuot. Ir lėktuvam šaudyti raketą yra labai kėblu, ypatingai naktimis; nors iš raketos uodegos sklįstanti ugnis matosi iš gana žali, bet prisitaikinimas ją nušauti yra labai kėblus. Kad raketą nukirst, reikia į ją šauti ne iš toliau kaip 300 mastų; šau-nant iš toliau tik retu atsitikimu raketą sušauinama, o šau-nant iš arčiau į sprog-dama sunaikina ir šovėja su lėktuvu.

Kai visos įmanomos prieš-raketinės priemonės tapo išvystytos, tai kova prieš jas pasidarė taip pasekminga, ypatingai balinūtais už-barazuotoj Londono srityj, kad per 80 dienų įtempto puolimo iš 8,000 sviestų į Londoną raketų miestą pasiekė tik 2,300—29%; apie 25% jų buvo netaiklios—nuklydo į šalį arba nukrito į jūrą; o likusius 46% sulaukė balinūniai barazai arba nukirto priešraketinės kanuolės ir lėktuvai.

Nauja Raketa V-2

Naciai galop įsitikino, kad su pirmosiomis raketomis jie sau kaštų pasidarė daugiau negu anglam nuostolių. Jiem teko galvas skat apie naują sviedinį. Ir štai angliai susilaukė naujo siaubo—raketos V-2. Jom kelia pastot priemonių neturima. Neigi spėjama signalu apie pri-sirtinantini pavojų. Jos krinta iš dausus lyg telegrafų stulpai. Jų skridimo greitis ir pasiekiamas aukštis sprendžiamas įvairiaip. Vieni jų greitį nustato net iki 3,500 mylių per valandą, kiti jų sulėtina iki 1,000 mylių per valandą; jų skridimo aukštis spėjamas nuo 50 iki 70 mylių. Raketos V-1 yra spar-nuotos, o V-2 besparnės, liekiančios kaip milžiniškos

kanuolių kulkos. Manoma, kad jos skrenda sukdamosi, grėždamosi kaip pažrątas ir kad jos vairuojamos radijo bangomis. Nušaut raketą V-2 esą negalima, nes ji reikalaujanti didesniu trenksmu negu kulkos — ji sprogdta tik giliai į žemę įstrigus.

Ir V-2 Naciām Neapsimoka

Tačiau ir raketos V-2, manoma, naciām neapsimoka. Pirmosios raketos V-1 neša-si mažiau negu toną sprogd-tanciosios medžiagos, o V-2 —ne daugiau tono. Bet šios naujos raketos greitis ir jos skridimo aukštis reikalauja daug daugiau gasolino ar alkoholio kūrui ir brangesnio mechanizmo negu pirmosios raketos. Gi jų sprogimas, palyginus su proporcija pirmųjų raketų sprogdanciosios medžiagos kiekiu, nepadaro nuostolio daugiau negu pirmosios raketos, nes V-2 raketa įstrigta giliai žemėn pirm sprogio ir todėl jos sprogimas neišsiplečia viršų žemės taip, kaip jis galėtų išsiplesti, jei ji sprogtų viršų, kaip tik į žemę atsitrenkia.

Koki Kovos Būdai Galimi

Geriausia kova prieš naujas raketąs būtų — išdaūny-mas jų sviedimo stočių. Bet, aišku, jos yra gudriai užkamoflažuotos ir todėl ne-žiūrimos. Vieno V-2 sviedimo stočių buvo ant Walche-ner salos, kuri jau pateko į Talkininku rankas.

Kadangi šios raketos su-vartoja labai daug gasolino, tai skaudžiai į jų veikimą atsilieptų išsprogdinimas gasolino bazos. Bet juk ir jos yra paslėptos bei užkamoflažuotos.

Kas Pirmiausiai Apie V-2 Sužinojo

Pirmiausiai apie raketą V-2 sužinojo rusai ir švedai. Pereito rugpjūčio mėnesį rusai žygiuodami per Lenkiją rado ten tų raketų bandymo sritis ir pranešė apie tai Stalinui. Stalinas tuoj pasiun-tė ten mokslininkus taiti

KUR ŽEMAVOJA KREGŽDĖS

Jungtinėse Valstijose randasi veislė kregždžių vadinamų "chimney swifts." Nor iš paviršiaus labai panašios į lietuviškas kregždėles, bet savo būdu ir papročiais daug kuom skiriasi. Tikrenybėje jie kregždžių rūšis ir tvisesiva tik Jungtinėse Valstijos, į rytus nuo Rocky kalnų. Moksliskai jos vadinamos Clacura palagica.

Per dešimtmečius Amerikos mokslininkai suko galvas su-žinoti kur šios kregždės žiemo-voja. Kiekvieną pavasarį jų atsi-randa niekam nepastebinti. Jos susikrauna lizdelius kur pastogėse ar smėlioje kalno atrankčių plyšiuose, išsiperei jaunikius, o rudenį taip jau nepastebimai prasivalina.

Prieš išlekiant į žiemos "rezortus" kregždės didžiausias buriais sustoja pietinėse valstijose. Šaltens naktis jos dažnai praleidžia kaminuose. Kartais viename kamine nakvoja kelie tūkstančiai kregždžių. Gal dėl to jos pramintos "chimney swift" ar "chimney sweep" ("kamininkrečių").

Bet kregždės nežiemo-voja nei pietinėse valstijose. Kiek pail-sėjusios jos keliauja toliaus, daug toliaus. Ir tik šiom dienom tesuszinota kur jos praleidžia žiemą.

Rodosi, tai nedidelis daiktas kur pauksteliai žiemo-voja. Bet, ot, kas tik pilnai neišsiskinta, sukelia dar daugiau žingeidum. Tuom susidomėjo netik pakuščis mėgėjų organizacija, Amerikos ornitologistai, bet ir pats valstybės žemės ūkio departamentas. 10 metų atgal pradėta gaudyti jaunikius ir ant jų kokujių užrišti net plonos metalinės poklėtelės su prašymu, jei kas pamatytų taip pažymėtą paukstelį, kad praneštų tam tikrai įstajai Washingtono.

Ir štai po dešimties metų ne-atlaudus tyrinėjimo Washing-tone pradėta gauti atsiliepimai. Ikišiol jų gauta 13 ir vietoje iš Pietų Amerikos respublikos Peru. Ten tiek jau pasibėta pa-žymėtom kokujėm kregždėlių, nės ir pastebėję ant kokujių Radę negyvus paukstelius žmo-priūstus užrašus pridavė juos mūsų ambasadoriui Limoje ir iš ten sužino-ta kur tie pauksteliai praleidžia žiemos mėnesius.

Kita stebėtina rusišk kregždžių veisnias Azoje. Moksliskai ji vadinama Collocacia fucephaga. Stebėtina ji tuo, kad jų lizdeliai tinka žmonių maistui. Ypa-

kiek galima iširti ir apie viską pranešti Londonui. Iš švedų sužinota, kad naciai bandė naujas raketąs iš Peenemunde stoties, prie Baltijos, ir kad skaičius tų raketų nukrito ant Švedijos.

Sakoma, naciai stengėsi išvystyti naują raketą su daug didesniu sprogdanciosios medžiagos kroviniu, bet tai jiem nepavyko ir kol kas tu-rėjo pasitenkinti vieno tono sprogio italpa.

Iki šiol naciai naujais oro pabūklais terorizuoja Lon-doną ir kitus Anglijos miestus. Bet neteks stebėtis, jei jie užterorizuos Paryžių ir kitus kontinento didmiesčius.

Taigi, vokiečiai jau spėjo parodyti bent dalį to, ko galima tikėtis trečiam pasauliniam kare, jei jam nebus kolektyviai ir iš anksto pasitautos kelias. J. Kuodis.

tingai kiniečiai aukštai įvertina kregždės lizdo sruobą.

Šių kregždžių seilinės liaukos nepaprastai veikia laike lizdelių budavojimo. Ir jos tas selles pa-naudoja lyg ir sementavimui šiandelių, plonyčių medžio šakelių ir kitko, kas jeina į lizdelio sienas. Kiniečiai plėšia jų lizdelius ir vartoja sukietėjusias lyg drebučius seiles viralui.

PAKAITOS NATURALIZACIJOS ĮSTATYME

Nuo 1929 m. už atvažiavimo certifikatą reikėjo mokėti \$2.50. Tas dabar pakeista, Pilietybės aplikantas nereikalaujamas pridėti paštinę čekį sumoje \$2.50 su Form N-300 arba N-400.

Tuo pačiu laiku kainos dėl pirmų ir antrų popierių pakelto. Šis naujas įstatymas jejo galion rugšėjo 28 d., 1944 m., kada prezidento pasirašyta. Nuo tos dienos pirmos popieros kainuoja \$3 ir antros popieros \$8. (Pirmiau reikėjo mokėti tik \$5 už antros popieras). Šis mokestis dėl antrų popierių padengia užrekdavimą naturalizacijos peticijos ir paskutinio išklausymo kainą ir naturalizacijos certifikatą, jeigu teismas įsako išduoti. Jeigu atėjo prašymas atmes-tas, tie pinigai jau ne-grąžinami.

Kada aplikantas gauna savo pirmas popieras arba kada paduoda naturalizacijos peticiją, jis turi užmokėti viršminėtus mokesčius. Gali mokėti pinigais, susitaisi, tarpe jų United States District for the Southern District of New York, reikalauja pašto čeki.

Siekamus mokesčius reikia mokėti paštiniiu čekiu: Už certifikatą "derivative citizenship" \$5; už pripažinimo certifikatą \$5; už kopiją pa-mesto arba su naikinto pirmų arba antrų popierių certifikato \$1. Paštinis čekis turi būti vardu Commissioner of Immigration and Naturalization, Wash-ington, D. C., ir su tinkamoms aplikacijos blankoms turi būti pasiūsti aplikanto vardiniam ofisui.

Su šiuo nauju įstatymu naturalizacija kainuos brangiau aplikantui nuo 50 centų iki \$3.50 daugiau. Vyras arba žmona Amerikos piliečio mokės mažiausia 50 centų daugiau prieš birželio 29 d., 1906 m. ir nereikėjo mokėti atvažiavimo certifikato kainą, je mokės \$3 daugiau.

Sulyg naujo įstatymo su-grąžins aplikantui įmokėtų mokesčių. Jeigu aplikantas jau už-mokėjo \$5 po senoju įstatymu dėl atvažiavimo certi-fikato ir pirmoms popie-rioms, jam prisieis mokėti dar \$8, kada prašys antrų popierių, arba iš viso \$13.

PADEKOS LAIŠKAI AMERIKIEČIAMS

20. 12. 43.
Brangūs Amerikos Lietuviai!

Dėkoju Jums, broliai lietuviai, už pasiūstas dovanas, kurias ir man teko gauti. Aš esu kulkosvaidininkas jau antri metai, Per šį laiką mano kulkosvaidis nė vieno karto neapvylė mane. Ne viena dešimtį priešų paguldžiau amžiams, atvykusių grobti mano tėvynę ir gimtinę, kurioje liko trys broliai: Viktoras, Alfonsas ir Vytautas, o taip pat ir seni tėveliai. Aš esu pasiryžęs kovoti prieš praeitų hitlerininkus iki paskutinio kraujo lašo. Žinau, kad pergalė bus mūsų; žinau, kad atidarius antrąjį frontą dar greičiau bus išvadota mano brangi tėvynė—gražioji Lietuva, kurioje liko mano brangieji. Visos mano mintys, visa mano širdis plaka vien tik dėlėi išlaisvinimo savo tėvynės.

Povilas Martvyšius.
Polevaja Pošta 68573-s.

1943 m., gruodžio 19.
Draugai, Lietuviai, Amerikiečiai!

Aš lietuvis, Raudonosios Armijos karys, labai širdingai dėkoju Jums už dovanas, kurias šiandien mums iškilmingai švenčiant dviejų metų sukaktuves nuo mūsų tautinio junginio įsikūrimo dienos, įteikė mūsų vadovybė.

Šios dovanos man primena dar didesnę patriotiškumo jausmą ir Jūsų draugiškumą mums, lietuviams, kovojantiems Raudonosios Armijos eilėse.

Tikiu, kad antrą laišką Jums parašysiu iš laisvos Tarybinės Lietuvos.

Jaun. serž. Galvydis.

27. 12. 43.

Brangūs broliai ir seserys, gyvenantieji toli už vandenų Amerikoje visgi nepamiršat savo brolių, kovojančių prieš kraugerius priešus vokiečius fašistus, siūsdami mums dovanas, kurios dar stipriau ragina mus mušti priešus, kurie plešia ir degina nekaltus gyventojus. Jūs nematot, gal tik per spaudą girdit, kaip žauriai kankina nekaltus žmones, neskiriant senų nei mažų. Man tai kraujas dega žiūrėti į tokius šiurpius vaizdus, prašančius keršto. Nežinau, kaip šeima, tėvai, broliai, seserys, kurie pasiliekę Lietuvoje, gal jų ir gyvų nėra. Bet viltis yra dar pamatyti.

Visą laiką esu fronte. Dalyvauju mūšiuose prie Orjolo. Dabar esu Bielorusijos fronte, visai netoli mylimos tėvynės Lietuvos. Esu apdovanotas medaliu "už Kovos nuopelnus."

Tai gi dar kartą širdingai dėkoju už Jūsų siuntinį, sukeliantį man džiaugsmą. Tuo prižaduo dar stipriau mušti mūsų priešus ir greičiau grįžti į brangiąją tėvynę Lietuvą.

Serž. A. Jankauskas.
Mano adresas:
Jankauskas A. U.
Polevaja Pošta 68573. p.

Prašyčiau Jūsų malonės, jeigu būtų įmanoma, persiųsti man adresą Vinco arba Jono Jankauskų, gyvenančių New Yorko mieste.

1943 m., gruodžio 19.
Draugai Lietuvos Amerikiečiai!

Šios Jūsų dovanos sukelia manyje tą didį draugiškumo jausmą, kurį Jūs palakote su mumis, lietuviams, esančiais Raudonosios Armijos eilėse ir kovojančiais prieš viso pasaulio kultūros ir žmonių žudytojus—vokiusius fašistus.

Už dovanas, kurias aš iš

Grand Rapids Lietuviai Dirba

Remiami Nuo Karo Nukenėjusių Liaudų.

Kuomet Lietuva dar nebuvo išlaisvinta ir negalėjo tiesiog siūsti dovanų į Lietuvą, tai mūsų Liet. Sūnų ir Dukterų Draugija dirbo kartu su RWR ir siuntė dovanas į Sovietų Sąjungą lietuviams raudonarmiečiams ir abelnai Lietuvos žmonėms bei Sovietų žmonėms, kurie nukentėjo nuo karo ir nacių. Kelių mėnesių laikotar-

Jūsų gavau, labai dėkingas.
Leit. Jansonas R. K.

piu pasiūsta 3,050 svarų drabužių per RWR.

Kuomet Raudonoji Armija išvyjo nacius iš Lietuvos ir dabar dovanas galime pasiūsti į Vilnių, Lietuvoj, tai mūsų LPT Komitetas stojo į darbą, kad juo daugiausia pasiūstus dovanų, ir dėl to padidino komitetą iki 7. Jau dabar pasiūsta du siuntiniai į Lietuvą per Brooklyn, N. Y., 10,050 svarų dydžio.

Žinoma, čia yra gana sunkus darbas. Ypač kai iš 7 komitete narių nei vienas neturime automobilio. Ir kuomet einame po stubas ir surinkame drabužius, tai turime juos nešti ant kupros užsidėję į drabužių stotį.

Būtų gerai, kad tie, kurie

turi drabužių arba gali gauti pas savo kaimynus, kad patys atvežtų, jei turi automobilį. Vieta 1057 Hamilton ave., čia durys atdaros kiekvieną vakarą.

Cia norime paačiuoti mūsų moterims, kurios ateina sutaisyti ir peržiūrėti drabužius. Praėjusį kartą dirbo net 9 moterys, bet drabužių dar liko nesutaisyti, tad tikimės, kad ir ateityje jos ateis į talką.

Norime pastebėti, kad mūsų moterų daugiausia dirba. Jos jau baigia sukelti \$500 dol. nupirkimo naujų drabužių Lietuvos žmonėms.

Dirbame Pirkime Karo Bondus.

Pereitame susirinkime Liet. Sūnų ir Dukterų Draugijos nutarta pirkti 6-tos karo bondus paskolos bondus už \$1,000. Pirmiau buvo pirkti už \$26,000. Tad viso bus \$27,000.

Taipgi išrinkome komitetą dėl pardavimo bondus. Turėsime dirbti, kad dasivartume iki \$30,000. Mūsų draugijos vardas ant garbės listo. Gerai būtų, kad ir kitos organizacijos mūs pasektų ir atliktų šį svarbų darbą bondus pardavime.

Komitetas.

SVARBIOS KNYGOS

Daug Labų Dienų LINKSMŲ EILIŲ IR DAINŲ RINKINYS

Kad žūtų vargas ir skausmai—
Gyvenk, kovok ir dirbk linksmam!
Daug Labų Dienų autorius pasisako:
Vargų mokyklas ejęs
Gyvenimo žiaurū keliu,
Vargdienius pamylėjęs,
Džiaugiuos, kad jiems rašyt galii!
Eilių ir dainų rinkinio autorius—Rojus M. Židžiūnas.
Kaina 100 centų.

VIREJŲ Sutaisė K. Petrikienė

Kiekviena šeimininkė privalo šią knygą turėti savo namuose.
224 puslapiai, kaina \$1.00, dabar galite gauti tik už 75c.

Lietuvių Kalbos Gramatika

Pritaikyta Amerikos Lietuviams
Sutaisė Dr. D. Pilka
Kaina \$1.00

The New Lithuania

Apašona, kas dėjos Lietuvai,
Smetonai pabėgus į Berlyną.
Parašė Anna Louise Strong.
Puslapių 64, kaina 10c

Gyvajai Lietuvai. Eilės

LTS Valstybinė Leidykla, Maskva, 1942. Eilių rinkinys: Lūdas Gira, Salomėja Nėris, Antanas Venclova, Kostas Korsakas, Jonas Simkus, Eduardas Mieželaitis.
Eilės parašytos Lietuvai kenčiant nacių terora—naikinimo metu. 90 puslapių, kaina 35c.

Bukite Amerikos Pilieciais

Knygėlė dėsto, kaip tapti Amerikos piliečiu ir suprasti demokratijos veikimą; pilietybės pamokų nauja knyguotė parašė Chas P. Kal. Kaina 35c

English-Lithuanian Self-Instructor

Tai rankvedis angliškai kalbančiams mokytis lietuviškai. Taipgi gali pasinaudoti lietuviškai, norintieji mokytis anglų kalbos
Parašė DR. J. J. KASKIAUCIUS
Puslapių 252, stipriais audimo aparatais, kaina \$1.50.

Tuli Musų Parazitai

Knyga 126 puslapių parašyta Dr. A. Petrikos. Jūs atskina apie žmonių parazitus: mases, uodus, riekšius, erkės, blakės ir t.t. ir t.t. ir apie jų kenksmingumą. Taipgi kaip juos išnaikinti. Labai naudinga kiekvienam pasiskaityti.
Kaina 50c

Pirmoji Pagalba Ligoj ir Nelaimėj

Šioj knyguotėj yra keli dešimtai trumpų, gerų patarimų, nurodymų, ką daryti suaugus kokia nors liga. Ką daryti nelaimingose atsitikimose. Dr. J. J. Kaskiaučius daug darbo padėjo, kol parašė šią labai svarbią patarimų knyguotę.
Kaina \$1.00

Alkoholis ir Spiritiniai Gėralai

Šioj knyguotėj Dr. J. J. Kaskiaučius nurodo, kaip įmogaus kėmą velti alkoholis ir įvairūs alkoholiniai gėralai. Kaina 50c

Saugokitės Vėžio

Knyguotėj aiškina: Kas tai yra vėžys, ligos priežastis, kaip pašalinti vėžio ligą, gyvenimas ir kaip išvengti ton baisios ligos. Parašė Dr. J. J. Kaskiaučius. Kaina 15c

"Vilnius Administracija
3116 S. Halsted St.
Chicago, Ill.

LENGVAI APSIDIRBSIME?

NEISSITARKITE EILINIAM KARIUI JONES'UI, KAD SU JAPONAIS APSIDIRBSIM LENGVAI

MŪS DARBAS PACIFIKE TEBĖRA MILŽINIŠKAS!

THERE ARE STILL MILLIONS OF TOUGH, BRUTAL JAPS TO LICK. EVERY JAP WE KILL MAKES MY CHANCES OF GETTING HOME BETTER, AND IT COSTS PLENTY TO KILL A JAP

Kova Pacifiko frontuose reikalauja specialių įrankių. Vienas B-29 bombieris-milžinas lėšuoja \$600,000 Karo Bondais; vienas M-4 tankas su buldozerio asmenim lėšuoja \$67,417; vienas "aligatorius" lėšuoja \$30,000; o kur nesuskaitomi milijonai galtonų gasolino? Šiame kare mums reikia daugiau ir brangesnių įrankių negu bile kuriame kitame kare. Tai štai kodėl reikalinga su kaupu išpildyti kvotą Sečtosios Valstybinės Paskolos vajuje. Iki hen vienas japonas laikys šautuvo kulka perverti amerikiečio kareivio širdį—mes negalime sustoti širo Karo Bonus.

Dabar Atlikite Savo Pareigą!

Dar kartą jūs esate raginami *pastiprinkti naužiausia bent vieną \$100 ektra Karo Boną. Daugiau, jei lik išgalite.* Tuom ne tik užtikrinsite visųgunt pergalę, bet pagelbėsite patys sau ateityje. Šiandien užsisakykite tą ektra Karo Boną. Atminkite—Pacifike mūsų darbas dar toli neužbaigtas.

YOUR COUNTRY IS STILL AT WAR—ARE YOU?

LOVICK—FLORIST, 3316 S. Halsted Street PROGRESS FURNITURE, 3222-26 S. Halsted St.

KLEM. KAIRIS, 3758 S. Emerald Avenue DELLA ŽADEIKIENE, 6753 S. Western Ave.
VILNIS, LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY

PALAIDOTAS JUOZAS KLEKŪNAS

Scranton, Pa.—Scranton o kiti trys pasiliko. Juozas išgyveno šia meiste apie 19 metų. Jis ir kiti trys jo draugai—Kručas, Liepa ir Sađauskas—atvyko čia iš Binghamtono 1925 metais tikslu įsisteigti duonos kepiklą. Pasistatė tam reikalui tinkamą namą, susipirko mašinas, suėjo pažintin su šio miesto lietuviais ir turėjo pusėtiną pasisekimą biznyje. Už kiek laiko vienas jų dalininkas—Sađauskas—pasitraukė iš biz-

nio ir grįž Binghamtonan, o kiti trys pasiliko. Juozas eilę metų dirbo kaip duonos išvežiotojas. Galimas daiktas, kad nuolatinis trankymasis su troku prisidėjo nupuldyti jo sveikatą. Rimtą sveikatos palūžimą jis pasiūto jau suvirš pora metų atgal. Kreipėsi į gydytojus, bet sveikatos atsteigti jį neįstengė; net ir neguodė žadėjimais, kad sveikata atgrįs. "Galime pamazinti skausmus, galime pailginti gyvenimą, bet at-

grąžinti sveikaton—ne," teigė jam gydytojai. Šios vasaros pabaigoje jis pagyveno keletą savaicių pas brolienę Binghamtone. Čia jautėsi daug ramiau; lyg ir sutvirtėjo,—paaugo svorį. Grįžo į Scrantoną. Čia vėl išbuvęs kelias savaites, nusprendė vykti pagyventi Binghamtonan. Draugas Kručas atvežė jį pas brolienę lapkričio 4 d., o lapkričio 7 d. Juozas mirė... Juozo valią pildant, kūnas buvo pargabentas į Scrantoną ir pašarvotas laidotojo Klimaičio šerminėję. Juozas buvo valstiečių sūnu. Iš Mažeikių mies-

telio, Panevėžio apskrįčio; gimęs 1879 metais, spalį 6 d. Amerikon atvykęs 1901 metais ir iki 1925 metų išgyvenęs Binghamton, N. Y. Čionai jis buvo vienas tų žmonių, kurie sukūrė pirmas lietuvių organizacijas: pašalpinę šv. Juozapo Draugystę, 1940 m., Liet. Socialistų Sąjungos kuopą, 1908 metais, Liet. Tautinę Bendrovę, 1913 metais (ši bendrovė pastatė Lietuvių Sveitainę, o Juozas buvo pirmas tos bendrovės šermininkas, eilę metų tarnavo jos komitete, eidamas tai išdinininko, tai pirmininko, tai direktoriaus pareigas). Organizuo-

janties Lietuvių Literatūros Draugijai, Juozas irgi buvo pirmųjų narių eilėse ir priklausė iki mirčiai. Juozas nebuvo dainininkas, bet jis yra buvęs ir Aušros Choro nariu (nariu-rėmėju); jis yra dalyvavęs viename kitame scenos veikalų vaidinime; yra buvęs SLA kuopos nariu (bet pastaruoju laiku į SLA nebepriklausė). Bendrai variant, jis Binghamtone gyvendamas veikliai dalyvavo pažangiųjų organizacijų darbe, laikraščių platinime; buvo žinomas kaip rimtas, pastovus asmuo. Gyvendamas Scrantone, jau mažiau laiko beturėjo imtis organizacijų darbus, bet jis buvo tų darbų, to pažangaus judėjimo rėmėjas ir Literatūros Draugijos narys, persiėmęs dienraščio "Laisvės" skelbiamomis idėjomis ir viltingai žiūrėjęs į Jungtinių Tautų jėgomis triuškinamą fašizmą, į Tarybų Sąjungos pasisekimus, į išlaisvintą besikelliančią Lietuvą.

Lūdna Žinia iš Rochester, N. Y.

Štai ir vėl lūdna žinia iš mūsų kolonijos. Manau, kad skaitytojai būsite pastebėję, kad staiga mirė Petras Balzeris, nes buvo apie tai "Vilnyje" trumpai rašyta. Tikrai niekaip negalima apie tai įsivaizduoti, kad žmogus galėtų taip staiga mirti. Jis niekad nesirgo, niekam nesiskųsdavo jokia liga. Jis tą dieną, kada žiaurioji mirtis jį išplėšė, buvęs dar linksmesnis ir dainavęs kaip 9:30 val. ryte dirbdamas. Tai įvyko 9 d. lapkričio, o jau 11 val. dienos jis amžinai atsiskyrė nuo mūsų. Tikrai toks gamtos elgesis yra peržiaurus. Aš su savo gyvenimo drauge jokiū būdu negalime įsivaizduoti, kad jo jau neturime savo tarpe. Petras Balzeris buvo ilgametis "Laisvės" skaitytojas, bet tuo pačiu kartu buvo ir "Vilnies" rėmėjas. Dar gerai prisimenu, kuomet 1941 metais lankėmės Chicagoje. Vykome Petras, Dawalis ir aš. Bet Petras nesulaukė mūsų, vienas išlėkė orlaiviu į Rochester, N. Y. Petras Balzeris buvo visų

mylimas ir pažystamas. Pirmiausia jis buvo kaip namų statytojas, o vėliau kaip malūninkas. Jis pristatydavo lietuviams stambių kviečių miltų. Per 14 metų Petras negyveno Rochēter, bet vistiek jis priklausė prie organizacijų, kaip tai: Gedimino Draugystės, Lietuvių Politikos Klubo, ALDDL. Nors labai užimtas savo darbu, bet vistiek surasdavo laiko atvažiuoti į parengimus, nors turėdavo važiuoti 20 mylių. Paliko nuliūdime mylimą žmoną Oną, dukterį Anną ir žentą; 2 brolius ir seserį Bullenę ir eilę giminių bei draugų. Jo sesutė Bullenė dar neseniai neteko savo gyvenimo draugo, J. Bulio. Veilonis liko palaidotas lapkričio 13 d., Mount Hope kapinėse. Tebūna tau, Petrai, rami šios šalies žemelė. Išlėkis ramiai, o mes tęsime tavo nebaigtą darbą iki ir mus tas pats likimas pašauks. Veilonio šeimai ir artimiesiems linkiu pergalėti širdies skausmą ir vėl tęsti ramų gyvenimą. Kartu reikiu giliausia užuojautą jiems. F. Kontenis.

L. K. M. Choro 25 Metų Jubiliejaus Muzikalis Kavalkadas NEDELIOJ, LAPKRIČIO (NOV.) 26, 4 VAL. PP.

POVILAS STOGIS

GENOVAITĖ GIEDRAITĖNĖ (SIDIŠKIOTĖ)

FRITZ JACOBS

A. DOCKIENĖ

V. URBIKAS

LIETUVIŲ AUDITORIJOJ

3133 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Dalyvaus Garsus KROATŲ CHORAS. Taipgi Bus Solistų ir Duetų

Įanga su taškais tik 90c.

Gera muzika sokiams.

P. DAUDERIS

O. GARSINSKIENE

P. BURDULIS

Man, kaip artimam Juozo draugui, teko pasakyti šerminyse ir prie kapo kelis žodžius apie Juozo dalyvumą mūsų organizacijų veikloj, pareikšti liūdėsio jausmą jo išsiskyrimu iš gyvyjū tarpo ir palinkėti amžinos ramybės... Išlėkis, Juozai! Tavo gyvenimo keliai lieka mums atmintini!

Stasys Jasilionis.

Edo sekretorius Henry Morgenthau. Jis nuosirdžiai pataria smulkiems investoriams investuoti kiek tik išgalį į "E" rūšies karo bonus. Jie yra saugiausias ir pelningiausias investentas.

Kiek Bonų Parduota

WASHINGTON. — Per dvi pirmasias vnašas dienas individualiams žmonėms karo bonų parduota už \$482 milijonus dolerių. Tai tik didmiesčiuose.

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIEKOS KOPYCIOS JCSU PATOGUMUL

6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GROVE 0132

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICERO 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansikam stoviai priėnamas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOŠ LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

AMBULANSO PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ Turim Kopyčias Visose Miesto Dalyse

LACHAWICH IR SUNS

Phoen: Canal 2515 Comm. 5765 Pullman 1278
2314 West 23rd Place 10756 So. Michigan Ave.

J. LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

S. P. MAŽEIKA ir EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1138 ir 1132

ANTANAS M. PHILIPS

3207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4968

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

16821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9661

VILNIES VAJAS TEMPAS PADIDĖJO

15 VAJININKŲ PADAUGINO SAVO PUNKTUS

Dar Vienas Naujai Stoją Vajū—J. Bartulis

Smitreivičius baigia trečią tūkstantį punktų. Ji gau-
na naujų skaitytojų, kaip senus panaujina. Ją tebesiveja LLD 86 kuopa.

Dauderis gerai pasidarbovo ir siekiasi antrą tūkstantį
baigti.

Jį vejasi Mažeika.
Gerai pasidarbovo Stukienė, nuo 9 šimtų iki 12 šimtų
dasivarė.

Siemet pernykštį vajų iki šio laiko pralenkė virš
7,000 punktų.

Su naujais skaitytojais irgi geriau.
Prašome daugiau vajininkų stoti darban.
Visus gerus vilniečius, progresyvio judėjimo vadus
prašome stoti į šį svarbų darbą.

Šiuo tarpu vajus stovi taip:

Vajininkas	Turi Punktų
Mary Smitreivičienė, Detroit	2,907
LLD 86 Kp., Chicago North Side	2,427
P. Dauderis, Chicago	1,892
John Mažeika, Chicago	1,323
K. Stukienė, Chicago (Marquette Park)	1,220
L. Prūseika, Chicago	1,211
F. Puodžiūnas, Roseland	939
K. Lagūnas, Springfield, Ill.	931
Grand Rapids Vajininkai	828
Marcella Janulis, Detroit	655
E. Zald, Cicero	600
J. Skeberdytė, Chicago	566
J. Kalas, Cleveland, O.	554
LLD 22 Kp., Cleveland	441
P. Sprindis, Kenosha	408
L. Matuz, Chicago, Ill.	406
K. Starevičienė, Maywood, Ill.	372
J. Paulauskas, Waukegan	358
P. Baltutis, Chicago	352
J. Rubas, Middlefield, Ohio	345
K. Lawdanskas, Rockford, Ill.	338
Martha Plečkaitis, Chicago	336
LLD 145 Kp., Los Angeles, Cal.	324
C. Kiselis, Racine, Wis.	303
A. Matukaitis, Chicago	242
U. Gvergždienė, Benton	241
J. P. Stanley, Chicago	240
C. Abek, Chicago	222
F. Abek, Chicago	194
M. Baltušaitis, Seattle, Wash.	183
M. Girdžiuvienė, Collinsville, Ill.	180
M. Tenkaitis, E. St. Louis, Ill.	180
LLD 57 Kp., Cleveland	180
C. Zvinakienė, W. Frankfort	168
Zeiglerio Grupė	162
Sophie Mažeikienė, Chicago, Ill.	152
J. Skerston, St. Louis, Mo.	146
M. Tvaška, Dearborn, Mich.	144
C. Yutis, Sheboygan, Wis.	144
E. Jurgaitienė, Chicago	144
J. Gugas, Detroit	141
F. Wilkas, Wilmerding, Pa.	130
F. Saučiulis, W. Frankfort, Ill.	119
J. Mališauskas, Gary, Ind.	117
A. Latonis, Springfield, Ill.	114
J. Luebikis, Detroit	108
A. Mikelonis, Gary, Ind.	97
J. Širvinskis, Detroit	96
Širdukas ir Cesnakas, Chicago	96
A. Jakienė, Chicago	88
F. Kontemis, Rochester, N. Y.	86
A. Andrulevičius, W. Hazleton, Pa.	84
F. Sakovich, Zeigler, Ill.	84
J. Margis, Frankville, Wis.	84
E. Strazdas	80
J. Julius, Moline, Ill.	80
Zukas, F., Ludington, Mich.	72
P. Alexynas, Menominee, Mich.	64
D. P. Lekovich, Pittsburgh	62
K. Pakšienė, Kenosha, Wis.	60
LLD 188 Kp., Detroit, Mich.	60
J. Braknis, Pontiac, Mich.	60
S. Waišnorius, Hammond, Ind.	60
T. Dabulskis, Chicago	56
G. Rakauskas, E. Chicago, Ind.	50
A. Markevičius, Canada	48
J. Albuskas, Chicago Heights, Ill.	48
C. Dargus, Cleveland	48
P. Žirgulis, Rochester, N. Y.	48
J. Bartulis, Royalton, Ill.	48
B. Kirstukas, Cleveland	35
J. Gelgaudas, Chicago	32
S. Kuzmickas, Shenandoah, Pa.	26
Paul Kataiva, Wilsonville, Ill.	24
M. Urba, Pittsburgh, Pa.	24
J. Paberis, Canada	24
K. Valaika, Cleveland, O.	24
Per Ofisą	7,358
Viso	32,077
Pereitų metų šiuo laiku turėjom	24,866
Siemet turime daugiau	7,211
Naujų skaitytojų gavo: F. Abek 4; M. Smitreivičienė 3; P. Dauderis 2; per Ofisą 2; A. J. Matukaitis 1.	

Kas sekantis gaus naują skaitytoją?
Vajaus tempas padidėjo, bet ir tai iš 76 tik 15 vajininkų
padaugino savo punktus. Prašome visus vajininkus
padaryti tai.

Siemet turėtume pralenkti pernykštį vajų bent 20,000
punktų. Jei daugiau stos darban, ir jei jau esanti daugia-
u pasidarbovos, tai atsieksime.

Ačiuojame tiems, kurie jau dirba, ir prašome kitus
darban.

Drapanų Sunešimo Centras

Lowell, Mass. — Lowellio
Lietuvių Piliiečių Kluubas,
kurio adresas yra 338 Central
st., skersai nuo State
Teatro, yra visiems vietos ir
aplinkės lietuviams labai
gerai žinoma vieta.

Čia ir pirmiau pažangieji
vietos lietuviai turėdavo
įvairius susirinkimus ir gra-
žius parengimus rengdavo,
o dabar, jau keturi metai,
kaip įsikorporavo Liet. Pil.
Kluubas ir gerai gyvuoja ir
šiuo metu daug veikia gel-
bėjimo Jungtinių Tautų Ka-
ro pastangoje. Dabartiniu
laiku, kuomet Sovietinė Lie-
tuva jau išliuosuota iš po vo-
kiškųjų okupantų ir Lietu-
vos žmonėms reikalinga di-
delė pagalba, kaipo didžiai

nukentėjusiems nuo žiau-
rios hitlerinės okupacijos ir
baisaus karo, tai kluubas pa-
vedė savo didįjį kambarį,
kaipo vietovę sunešimui su-
aukoti drapanų, čėverykų ir
tam panašiai.

Ir tas daroma visai veltu-
i, be jokio atlyginimo. Už tai
vietinis skyrius Lietuvai Pa-
gelbos Teikimo Komiteto di-
džiai dėkingas kluubui už pa-
togramą. Jau yra daug sva-
rių drabužių sunešta, kurie
yra pakuojami į dideles dė-
žes ir bus siunčiami Lietuvai
Pagelbos Teikimo Komite-
tui Brooklyn, N. Y., o iš-
ten, per Russian War Re-
lief, į Sovietinę Lietuvą,
Vilnių.

Reiškia, Lietuvių Piliiečių
Kluubas virto centru drapanų
sunešimui. Tai brangios
dovanos Lietuvos žmonėms,
kada jų labai reikia. Reikia

žmonėms drapanų ir čėve-
rykų. Aukokite, kurie turite
dar gerų drapanų, bet galite
be jų apsieiti. Bus pasiųsti į
Lietuvą su jūsų vardu ir
adresu, prisegti prie jūsų
drapanų. Jau greitai bus iš-
siųstas 7-tas siuntinys, o po
tam bus rengiamas ir aštun-
tas, nes ten žmonėms pagel-
ba yra verkiandai reika-
linga.

Pataisomos Drapanos.

Nekurios drapanos išrodo
labai geros ir svarios, bet
kai kur kiek įplėštos, prairę,
ar sagų nebėra—ištrūkę;
tokia drapaną yra gera, tik
ją reikia pataisyti pirmiau,
negu bus siunčiama. Daugu-
ma žmonių patys sutaiso ir
išvalo ir tada paaukvoja siun-
timui, bet pasitaiko, kad rei-
kia mums patiems kai ką pa-
taisyti suneštas kambarėje

ir tik tada kraunamos į dė-
žes siuntimui.

Vieną sekmadienį nueinu
kluuban, matau draugę Julę
Gieveciūnę besedincia, ištie-
sus drabužį ant stalo ir ap-
žiūrėdama. Ji sako: juk ne-
galima žmonėms siųsti sky-
lėtų ir ten žmonės ne bloges-
ni už mus, Ve, čia sutaisiau,
čia sutaisiau,—ji sako, ir da-
bar bus galima siųsti.

Bet daugumoje drapanos
geram stovyje ir nereikia
nieko taisyti, nes žmonės pa-
tys apžiūri prieš išdavimą
komitetui.

Veliau mes paskelbsime
tų šeimynų bei pavienių
žmonių vardus tinkamai
jiems paačiuodami už para-
mą Lietuvos žmonėms.

J. M. Karsonas.

PARYŽIUS. — Valdžia per-
ėnė į savo rankas Paryžius ga-
zo kompanijos nuosavybes.
Kompanijos manadžeris Lang-
rogne suareštuotas. Laukiama
daugiau areštų.

Daugelis šios kompanijos šu-
ly bendradarbiavo su okupa-
tais. Visi jie bus patraukti at-
sakomybėn.

YOUR PRESCRIPTION
the Way Your Doctor Wrote It

Kaip Daktaras Parašė JUSŲ RECEPTAS

Svarbiausia dalyku jūsų re-
cepte yra receptas. Jūs ne-
tėsite atsiduoti likimui... ant
lėdama pasakyti, kad receptas
naudojamo materiole ir jo sa-
katumas. Mes dirbinėjame ga-
spildymas yra svarbiausia da-
lymi mūsų biznio. Valstus su-
taiso tik laisvinti, registruoti
ir prikyre pbrmedistai. Mate-
riolas ir chemikalai yra nau-
dantai vienai iš geriausių. Para-
šau dvejopa patikrinimo siste-
ma garantuoja akuratumą,
kurio būtu galima patikėti.
Leškite mums išpildyti jūsų re-
ceptą.

UNION DRUG CO.
35th & S. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

JUBILIEJINIS DIENRAŠČIO

Vilnies Vajus

PRASIDĖJO SU PIRMA SPALIO
1,000 Naujų Vilniai Skaitytojų
\$1,000 (DOLERIŲ) DOVANOM VAJININKAM

Į TALKĄ, DARBŠTIEJI VAJININKAI!

Patalpinkime Pažangų Dienraščių Kiekvienos Lietuvių
Šeimos Namuose!

BRANGŪS DIENRAŠČIO "VILNIES" SKAITYTOJAI:

Kurie skaitote "Vilni" nuo jos įsikurimo, arti per 25
metus, persitikrinkite, jog be pažangaus dienraščio nega-
lėtumėt apsieiti. Jeigu "Vilnis" jums patinka, tai patiks ir
jūsų kaimynams, pažystamiems, kada jie gaus progos su
ja susipažinti. ŠTAI NEIŠSEMAMAS ŠALTINIS NAU-
JŲ SKAITYTOJŲ!

Mūsų naujoji tėvynė Amerika ir kartu visas demokra-
tinis pasaulis eina prie pergalės prieš fašizmą. Mūsų gim-
tinės Lietuvos išlaisvinimas yra kaipo įvykęs faktas.

"Vilnis" teisingai gali pasididžiuoti turinti savo bend-
radarbių eilėse gabiliausius Lietuvos rašytojus. Jokiam
kitame laikraštyje Chicagoj nerassite tiek žinių ir straips-
nių iš Vilniaus, Kauno ir kitų Lietuvos miestų ir kaimų,
kaip Vilnyje."

Mes esame įsitikinę, kad kiekvienas vilnietis ir demokra-
tiniai nusiteikęs lietuvis pagelbės "Vilnies" Jubileji-
niam Vajuje, pakalbindami savo kaimynus užsiprenume-
ruoti "Vilni." Jei praėjusiais vajais, ypatingai pernykš-
čiame, detroitietės gavo po 50 ir daugiau naujų skaityto-
jų; kitos po desėtkus, tai ar galima sakyti, jog vienas skai-
tytojas yra sunku gauti?

PAVIAENIAI IR ORGANIZACIJŲ IŠRINKTI DARBININKAI

Tuojuos užsiregistruokite "Vilnies" Administracijoje ir aplaikysite smulk-
meniškias informacijas apie vajų.

"VILNIS"
3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

Nauji! Peršviečiant! \$12.50
DIRBTINIAI DANTYS
iš didžiausios sviete DENTISTERIJOS ISTAIGOS

PASITENKINIMAS arba gražinimas pinigais!

60-DIENŲ GARANTIJA

AAA DENTAL LABORATORIES, Inc.
Main Office: 1555 MILWAUKEE AVENUE
500,000 Satisfied Customers Can't Be Wrong

FELIX TAVERN

1335 W. Madison St. Chicago, Ill. Seelye 9533

Mes esame ne tik aludinkai, bet ir uolūs pažangaus
judėjimo rėmėjai. Prašome užėlti linksmam laikui.
Gera muzika kasdien.
FELIX ir PETRUSĖ CELDBUTAI, Savininkai

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

Tvirčiausia Lietuvių Pašalpos ir
Apraudos Organizacija

- Galima apsidrausti nuo \$100 iki \$1,000.
- Pašalpos į savaitę \$6, \$8, \$12 ir \$15.
- Visiems įstojamiams veltuti.
- Mėnesinė mokesčiai pigiausia.
- Pirmia naujus narius nuo 2 metų iki 60 metų amžiaus.

Išrašyk dabar ir savo šeimą įrašyk. Išpildyk žemiaus tepančią
blanketę ir pasiųsk sekamu adresu:

Lietuvių Darbininkų Susivienijimas

419 Lorimer St. Brooklyn 6 N. Y.

As noriu gauti informacijų, kaip pasipilti LDS nariu.

Mano vardas _____
Antraštas _____

